

چغندر قند

Sugar Beet Seed Newsletter

➤ دکتر داریوش طالقانی به سمت رئیس موسسه تحقیقات

اصلاح و تهیه بذر چغندر قند منصوب شد. مراسم تودیع دکتر سیدباقر محمودی از ریاست موسسه تحقیقات چغندر قند و معارفه دکتر داریوش طالقانی به این سمت صبح روز دهم اردیبهشت 97 در سالن قره‌باغی موسسه

تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند برگزار شد. در این مراسم که با حضور معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و معاونین سازمان،

نماینده ولی فقیه سازمان، روسای موسسات تحقیقاتی مستقر در کرج، نماینده ولی فقیه در موسسات تحقیقاتی و همکاران موسسه برگزار شد، در ابتدا نماینده ولی فقیه در سازمان، با تاکید بر برکات و فیوضات ماه مبارک شعبان و تبریک این ایام و اعیاد شعبانیه، برای دکتر محمودی (که به تازگی طی حکمی از طرف ریاست سازمان به سمت معاون توسعه مدیریت و برنامه ریزی منابع انسانی سازمان متبوع منصوب شد) و دکتر طالقانی آرزوی سلامتی و بهروزی نمود. سپس دکتر محمودی و دکتر طالقانی ضمن تشکر و قدردانی از حضور میهمانان و همکاران، گزارشات و برنامه‌های پیش رو در ارتباط با ارتقاء و گسترش فعالیت سازمانی خود را ارائه دادند. در ادامه دکتر زند با بیان مطالبی خواستار حفظ موقعیت مؤسسه در سطح سازمان و تلاش برای پیشبرد اهداف سازمانی در موسسه تحقیقات چغندر قند شد. خبرنگار چغندر قند: برای این دو همکار پرتلاش آرزوی موفقیت و پیروزی در مسئولیتهای جدید دارد.

➤ مهندس کشاورز معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور زراعت

از آزمایش‌های پاییزه مغان بازدید کرد. در تاریخ 18 فروردین 1397، مهندس عباس کشاورز معاون وزیر در امور زراعت، روسای

سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل، موسسه تحقیقات چغندر قند، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان

اردبیل و معاون پژوهشی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند، از طرح تحقیقی ترویجی کشت پاییزه چغندر قند دشت مغان که در سطح

سرمقاله

سند ملی راهبردی تحقیقات چغندر قند

مشکلات و مسایل تولید چغندر قند در ایران (5)

با توجه به گستردگی عملیات داشت چغندر قند، ناگزیر مجموعه عملیات داشت به سه قسمت عدم مدیریت صحیح آبیاری (با سهم 40/5 درصد)، عدم مدیریت صحیح مصرف عناصر غذایی (با سهم 50/8 درصد) و مکانیزاسیون داشت (با سهم 8/7 درصد) تقسیم شدند. در ارتباط با مدیریت مصرف آب به ترتیب وقوع تنش اول فصل (35/5 درصد)، تنش طی فصل رشد (30/6 درصد)، روش‌های نامناسب آبیاری (27/1 درصد) و وقوع تنش آخرفصل (6/8 درصد) عمده‌ترین معضل تأمین آب مورد نیاز محصول را به خود اختصاص دادند. در رابطه با مدیریت تغذیه چغندر قند، عدم بهره‌گیری صحیح از عناصر غذایی کم مصرف (30/1 درصد) و پرمصرف (25/6 درصد)، نامناسب بودن روش مصرف کودها (18/1 درصد)، مقدار مصرف کود (16/4 درصد) و زمان مصرف انواع کود (9/8 درصد) به ترتیب اولویت‌های مورد نظر بخش‌های تحقیقاتی و اجرایی محسوب شدند. از بین مؤلفه‌های مشمول موضوع برداشت چغندر قند نیز به ترتیب نامناسب بودن ماشین‌های برداشت (30/8 درصد)، نگهداری محصول در کنار مزرعه (25/4 درصد)، طولانی بودن برداشت محصول تا تحویل آن به کارخانه (20/8 درصد)، نامناسب بودن زمان برداشت (13/01 درصد) و درنهایت، بالا بودن ضایعات برداشت (10/0 درصد) اهم مسایل و مشکلات مدیریت برداشت چغندر قند محسوب شدند. (ادامه دارد...).

اخبار مؤسسه

➤ رقم جدید چغندر قند مقاوم به ریزومانیا و نماتد سیستی

معرفی شد. دو رقم داخلی جدید چغندر قند با کدهای SBSI038 و SBSI040 به مدت دو سال (1395-1396) در قالب آزمون‌های تعیین ارزش زراعی (VCU) توسط مؤسسه تحقیقات چغندر قند و با همکاری مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در مناطق مختلف کشور مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج این آزمون‌ها در سی و یکمین جلسه کمیته معرفی رقم در تاریخ 1396/12/23 ارائه شد. براساس نظرات اعضای کمیته مذکور، رقم SBSI038 با نام «آرتا» مورد تأیید قرار گرفت و به عنوان بیست و ششمین رقم داخلی چغندر قند به فهرست ملی ارقام گیاهی کشور اضافه شد. این رقم دارای ویژگی مقاومت به ریزومانیا و نماتد سیستی چغندر قند و برای کشت بهاره در مناطق آلوده به این دو بیماری مناسب است.

مالی و تکنسین‌ها و کارشناسان بخش‌های فنی دو دوره آموزشی با عنوان «آشنایی با نظام مدیریت مشارکتی و نظام پیشنهادات» به مدت 8 ساعت و «آشنایی با حفاظت رایانه» به مدت 12 ساعت و برای محققین و تکنسین‌ها و کارشناسان بخش‌های فنی چهار دوره شامل «آشنایی با مهارت‌های ایمنی کار در آزمایشگاه» به مدت 18 ساعت؛ «آشنایی با

رسانه‌های نوشتاری در «کشاورزی» به مدت 8 ساعت؛ «تکنولوژی تولید بذر و

کنترل و گواهی آن» به مدت 24 ساعت و «آشنایی با روش‌های نوین کنترل آفات و علف‌های هرز چغندر قند» به مدت 8 ساعت انجام شد.

➤ عملکرد کمیته‌های موسسه تحقیقات چغندر قند در سال

1396 اعلام شد. کمیته علمی - فنی موسسه طی سال 1396 با تشکیل 6 جلسه نسبت به بررسی شناسنامه پروژه‌های تحقیقاتی، با همکاری دو کمیته تخصصی به‌زراعی و به‌نژادی، اقدام کرد. طی این سال، تعداد 50 فقره شناسنامه پروژه تحقیقاتی پس از داوری، تایید و شماره ثبت دریافت کرد. شورای انتشارات موسسه با اهداف توسعه، هدایت، حمایت و نظارت بر فعالیت‌های انتشاراتی 3 جلسه تشکیل داد که حاصل آن ثبت 35 فقره گزارش نهایی، فنی، بازدیدهای بین‌المللی و آثار ترویجی در مرکز فن‌آوری اطلاعات و اطلاع‌رسانی کشاورزی سازمان متبوع بود. تعداد 3 جلسه کمیته بذر در سال 1396 به‌منظور برنامه‌ریزی تولید بذر تجارتي چغندر قند برگزار شد. همچنین شورای بخش‌های ستادی موسسه به تعداد 3 جلسه، کمیته نظارت و ارزشیابی و همچنین کمیته آموزش 2 جلسه تشکیل شد. علاوه بر این، کمیته منتخب هیات ممیزه به تعداد 17 جلسه، کمیته تخصصی به‌زراعی 22 جلسه و کمیته به‌نژادی 8 جلسه برگزار و نسبت به امور محوله با توجه به اهداف تعیین شده انجام وظیفه کردند.

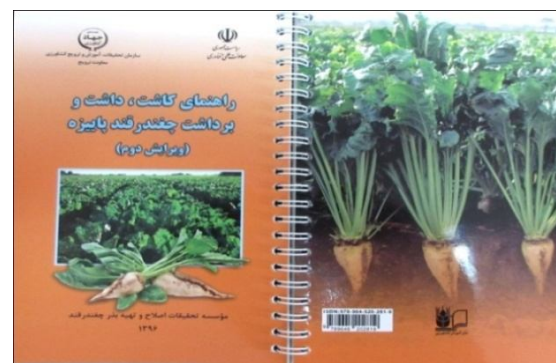
➤ کشت آزمایش‌ها در ستاد موسسه و شهرستان‌ها انجام شد.

آزمایش‌های به‌نژادی و به‌زراعی ستاد موسسه در ایستگاه مهندس مطهری، قزوین و ایستگاه فیروزکوه در قالب 23 آزمایش در سال 97 انجام شد. در لیست آزمایش‌ها موضوعاتی از قبیل تهیه ارقام مقاوم به خشکی و مقاوم به بیماری‌های پوسیدگی و ریزومانیا، فرآوری و پوشش-دهی بذر و تغذیه چغندر قند مورد بررسی قرار می‌گیرد. همزمان با کشت این آزمایش‌ها، بخش‌های تحقیقات چغندر قند در مراکز خراسان رضوی،

شش هکتار با برترین ارقام روز دنیا با مشارکت موسسه تحقیقات چغندر قند، مرکز تحقیقات استان و شرکت کشت و صنعت و دامپروری مغان اجرا شده بود، بازدید به‌عمل آوردند. در این بازدید مهندس مجید محرم‌زاده رئیس بخش تحقیقات چغندر قند مغان، ضمن تشریح وضعیت کشت پاییزه در مغان ضمن اشاره بر مزایا و برخی از معایب احتمالی این روش کاشت، یادآور شد کاهش 50 درصدی مصرف آب از مهم‌ترین مزیت‌های این روش کشت بوده که در کنار سایر مزایای مرتبط منجر به کاهش هزینه‌های تولید می‌شود. در ادامه دکتر طالقانی ضمن تشریح مشخصات ارقام و میزان مقاومت آنها در شرایط کشت پاییزه و برشمردن موفقیت‌های حاصل در شرایط خاص آب و هوایی مغان در کشت پاییزه، معرفی ارقام بهاره شکوفا و آریا که سازگار با شرایط منطقه است را از توفیقات موسسه تحقیقات چغندر قند دانست و یادآور شد این ارقام در استان اردبیل نسبت به بسیاری از ارقام مورد کشت خارجی برتری داشته و خواستار عملی شدن شعار سال یعنی حمایت از کالای ایرانی توسط مسئولین کشت و صنعت و دامپروری مغان شد.

➤ فعالیت انتشارات ترویجی موسسه در سال 96 چشمگیر

بود. در سال 1396، موسسه تحقیقات چغندر قند با همکاری معاونت

ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی موفق به تهیه و انتشار سه نشریه ترویجی

با عنوان «آبیاری قطره‌ای - نواری در زراعت چغندر قند»، «مدیریت بقایای کلش گندم در تناوب با چغندر قند» و «کشت نشائی چغندر قند با دوروش گلدان کاغذی و بدون استفاده از گلدان (ریشه لخت)» و یک دستنامه با عنوان دستنامه «راهنمای کاشت، داشت و برداشت چغندر قند پاییزه - ویرایش دوم» شد. لازم به‌ذکر است در نهمین دوره جشنواره ملی دوسالانه رسانه‌های بخش کشاورزی (یادواره شهید آوینی) که در تاریخ 15 تا 17 اسفند 1396 در شهر مقدس مشهد برگزار شد در بخش محتوایی، نویسندگان دستنامه ترویجی مؤسسه موفق به دریافت لوح تقدیر شدند.

➤ فعالیت‌های آموزشی موسسه در سال 96 اعلام شد. دوره‌های

آموزشی موسسه تحقیقات چغندر قند بر اساس رشته شغلی در سه بخش امور اداری و مالی، تکنسین‌ها و کارشناسان بخش‌های فنی و محققین انجام می‌شود. در این خصوص در سال 1396، برای پرسنل امور اداری و

چغندر قند در استان اصفهان، معرفی و توسعه کشت نشا ریشه بدون گلدان مکانیزه در استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری اشاره کرد. بخش تحقیقات چغندر قند اصفهان توانست در هریک از موارد یاد شده به نتایج و یافته‌های علمی ارزشمندی دست یابد. فعالیت‌های اجرایی بخش نیز شامل بازدید از مزارع چغندر قند استان و ارائه نکات فنی به کارشناسان و بازرسان کارخانه‌های قند و چغندر کاران، مشارکت در گسترش کشت پاییزه در استان اصفهان، معرفی ارقام جدید پرمحصول ایرانی به کشاورزان، ارائه گزارش‌های فنی از مشکلات ایجاد شده در مزارع چغندر قند استان‌های اصفهان و چهارمحال و بختیاری، همکاری با شرکت تحقیقات زراعی و خدمات آزمایشگاهی کارخانه‌های قند برای ارتقای سطح خدمات ارائه شده، نظارت و کنترل دستگاه‌های عیارسنجی کارخانه‌های قند استان، اجرای برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی برای آشنا ساختن چغندر کاران استان با مسائل و مشکلات تولید و ارائه روش‌های اجرایی حل آن‌هاست. در راستای سیاست‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی مبتنی بر چابک‌سازی تحقیقات از سال 95 مقرر گردید این بخش در زیر مجموعه بخش تحقیقات زراعی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان انجام وظیفه نماید.

یادی از یک همکار قدیمی

مهندس رحیم طالبیان (2)

مهندس طالبیان در دوران خدمت خود مسئولیت‌های اجرایی زیادی در استان آذربایجان غربی داشت و از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به کارشناس مسئول اجرای

آزمایش‌های غلات و چغندر قند در مرکز تحقیقات کشاورزی ارومیه، مسئول ایستگاه تحقیقات کشاورزی کهریز (وقت) و معاون فنی اداره کل کشاورزی استان اشاره کرد. انتقال نامبرده در سال 1366 به وزارت کشاورزی (وقت) در تهران و همکاری وی با معاونت زراعت وزارت خانه متبوع در خصوص طرح توسعه

مکانیزاسیون از جمله فعالیت‌های ایشان در سطح کشوری محسوب می‌شود. خطیرترین مسئولیت اجرائی وی انتصاب ایشان به عنوان مدیر کل دفتر نباتات صنعتی وزارت کشاورزی بود که خدمات ارزشمند نامبرده در این سمت بر کسی پوشیده نیست. مهندس طالبیان ماموریت‌های متعددی به خارج از کشور با هدف بازدید و محوریت زراعت چغندر قند، مکانیزاسیون و خرید تجهیزات و ادوات کشاورزی از کشورهای آلمان غربی، هلند، چکسلواکی، بلژیک و ... داشت. همچنین شرکت در کنگره‌های بین‌المللی کشورهایی از جمله اسپانیا، فرانسه، آلمان، بلژیک از تلاش‌های صادقانه وی در خدمت به جامعه کشاورزی ایران بود به طوری که ایشان سه سال متوالی در کنگره بین‌المللی IIRB در کشور بلژیک که خاص چغندر قند است شرکت داشتند. مهندس

فارس، آذربایجان غربی، همدان، کرمانشاه و اردبیل نیز پروژه‌های تحقیقاتی خود را کشت نمودند

➤ **نمایندگان شرکت لاین سید (LIONSEED) از مؤسسه بازدید کردند.** در راستای ایجاد و گسترش همکاری‌های بین‌المللی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند و بخش خصوصی به‌ویژه شرکت‌های خارجی و پیرو درخواست شرکت لاین سید ایتالیا، دو نفر از کارشناسان شرکت مذکور به‌همراه نماینده آن شرکت در ایران از مؤسسه تحقیقات چغندر قند بازدید کردند. در این خصوص، جلسه‌ای در تاریخ 1397/2/5 با حضور ریاست و معاونت محترم پژوهشی و مسئول واحد روابط بین‌الملل در ستاد مؤسسه برگزار شد. در این جلسه، ابتدا فعالیت‌ها و دستاوردهای مؤسسه به بازدیدکنندگان ارائه شد. سپس، فعالیت شرکت مذکور در ایران و جهان مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. در ادامه، زمینه‌های پیشنهادی برای همکاری علمی - تحقیقاتی بین مؤسسه و شرکت مذکور مطرح شد که مورد استقبال طرف مقابل قرار گرفت. در پایان، بر توسعه همکاری‌های فی‌مابین تأکید شد.

با کمال تأسف باخبر شدیم دو تن از همکاران قدیمی و صدیق، آقایان دکتر رضا شیخ‌الاسلامی و فرضعلی تیزچنگی به دیار باقی شتافتند. خبرنامه چغندر قند ضمن عرض تسلیت به بازماندگان این دو مرحوم، برای آنها رحمت الهی از درگاه ایزد توانا آرزومند است.

معرفی بخش تحقیقات چغندر قند

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان

بخش تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند اصفهان از سال 1365 با هدف ارتقاء کمیت و کیفیت چغندر قند استان اصفهان و با توجه به نیاز کارخانه‌های قند استان تأسیس شد. فعالیت‌های این بخش شامل تحقیقات به‌نژادی و به‌زراعی بوده‌است. قسمت به‌نژادی در زمینه اصلاح بذر چغندر قند و انجام آزمایش‌های سازگاری ارقام تجارتي چغندر قند فعالیت می‌کند. در سال‌های اخیر، مسئولیت تهیه ارقام متحمل به شوری از سوی مؤسسه تحقیقات چغندر قند بر عهده این بخش گذاشته شد. این بخش همچنین عوامل محدودکننده تولید از قبیل زمان مناسب کاشت، تهیه بستر بذر، زمان و مقدار مصرف کودهای شیمیایی، میزان آب موردنیاز و نیز راه‌های مقابله با تنش خشکی و شوری را مورد مطالعه و بررسی قرار داد. در خصوص وظائف و توانمندی‌های بخش می‌توان به موارد اصلاح بذر چغندر قند به‌منظور معرفی ارقام تجارتي به کارخانه‌های قند استان، اصلاح ارقام متحمل به شوری برای کشور، ارائه راهکارهای مناسب جهت برطرف ساختن مشکلات چغندر کاران، بررسی عوامل محدودکننده تولید چغندر قند، نظارت و کنترل مزارع چغندر قند به‌منظور افزایش عملکرد ریشه و بهبود کیفیت چغندر قند، معرفی کشت پاییزه

کشاورزی و منابع طبیعی صفی‌آباد دزفول در روزهای سوم و چهارم اردیبهشت 97 در قالب مزرعه نمایشی ارقام و نمایشگاه با هدف آشنایی چغندرکاران استان خوزستان و سایر مناطق، کارشناسان کشاورزی کارخانه‌های قند و کارشناسان پهنه‌های کشاورزی سازمان جهاد

کشاورزی با کشت پاییزه چغندر قند و به‌ویژه ارقام آن اجرا نمود. در این برنامه وضعیت رشدی 22 رقم تجارتي چغندر قند داخلی و خارجی به نمایش درآمدند.

➤ آزمایش‌های بخش تحقیقات چغندر قند صفی‌آباد دزفول

برداشت شد. بخش تحقیقات چغندر قند مرکز تحقیقات کشاورزی صفی‌آباد دزفول در سال زراعی 96-97 تعداد هفت پروژه مصوب، دو

پایلوت و یک طرح مشترک با بخش فنی مهندسی و آب و خاک

داشت. از هفت طرح مصوب سه آزمایش در قالب طرح خاص به سفارش شرکت‌های KWS، SESVANDERHAVE و SYNGENTA؛ سه آزمایش VCU و یک آزمایش گزینش فامیل‌های تمام خاوه‌ری از نظر مقاومت به ساقه‌روی در این مرکز اجرا شد. بخش تحقیقات چغندر قند مرکز دزفول نیز یک پایلوت روز مزرعه بین‌المللی ارقام چغندر قند پاییزه و یک پایلوت در منطقه دشت عباس استان ایلام اجرا کرد. عملیات برداشت و نمونه‌برداری از اوایل اردیبهشت شروع و در مجموع، بیش از 700 نمونه خمیر تهیه و به موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند ارسال شد.

خبرنامه چغندر قند - (نشریه داخلی علمی - خبری)

شماره 47- سال سیزدهم - 4 صفحه - خرداد 1397

مدیر مسئول: داریوش طالقانی سردبیر: رحیم محمدیان اعضاء هیأت تحریریه: محمدرضا اوراضی‌زاده، سعید صادق‌زاده حمایتی و رحیم محمدیان مدیر داخلی: فاطمه بابا پشتیبان: مسعود توانگر و عبدالحسن علیزاده صفحه‌آرایی و کامپیوتر: فاطمه بابا و سیدمرتضی عرب‌زاده

نشانی: کرج - میدان شهید فهمیده - نرسیده به ترمینال شهید کلانتری - مؤسسه

تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند - کد پستی: 4114-31585

طالبیان در سال 1376 پس از 30 سال خدمت صادقانه با درجه رهبر پژوهش به افتخار بازنشستگی نائل شد و پس از بازنشستگی به سمت مدیرعامل شرکت قند و فرآورده‌های غذایی پیرانشهر منصوب شد و خدمات شایسته‌ای را به صنعت قند کشور ارائه نمود. مهندس طالبیان در سال 1396 جان به جان آفرین تسلیم کرد. یاد و خاطره وی همیشه در جامعه کشاورزی به‌خصوص صنعت قند چغندری زنده است. خبرنامه چغندر قند برای این همکار صدیق و پرتلاش از خداوند منان علو درجات و برای خانواده محترم صبر و شکیبایی خواهان است.

معرفی همکار

مهندس سعید دارابی

مهندس سعید دارابی در سال 1348 در شهرستان فسا متولد شد. تحصیلات

ابتدایی و متوسطه را در زادگاهش سپری کرد. در سال 1372، در مقطع کارشناسی رشته گیاهپزشکی از دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز و در سال 1377 در مقطع کارشناسی ارشد در رشته بیماری‌شناسی گیاهی از همان دانشگاه فارغ‌التحصیل شد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد وی در خصوص «تهیه آنتی‌سرم علیه ویروس عامل بیماری ریزومانیا چغندر قند» بود.

وی پس از فارغ‌التحصیلی در سال 1378، به استخدام بخش تحقیقات چغندر قند مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس درآمد. ایشان تاکنون پروژه‌های تحقیقاتی متعددی در زمینه به‌نژادی و به‌ویژه بیماری‌های چغندر قند در سطح ملی و منطقه‌ای اجرا کرده‌است که حاصل این فعالیت‌ها انتشار 45 فقره گزارش نهایی و انتشار 12 مقاله علمی در کنفرانس‌ها و همایش‌های معتبر علمی داخلی و خارجی بوده‌است. از جمله شاخص‌ترین موضوعات تحقیقاتی نامبرده، تولید کیت تشخیص ویروس عامل بیماری ریزومانیا چغندر قند است که این کیت به‌طور وسیعی در بسیاری از مراکز تحقیقاتی کشور از جمله موسسه تحقیقات چغندر قند، موسسه تحقیقات ژنتیک، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه شیراز و ... مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین ایشان در سال‌های 1389-90 و 92 و 94 به‌عنوان محقق نمونه مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس انتخاب شده‌است.

اخبار شهرستان

➤ روز مزرعه بین‌المللی چغندر قند پاییزه برگزار شد. با توجه به جایگاه کشت پاییزه چغندر قند در استان خوزستان و توسعه آن در سایر مناطق مستعد کشور، موسسه تحقیقات چغندر قند روز مزرعه بین‌المللی چغندر قند پاییزه را با همکاری و میزبانی مرکز تحقیقات و آموزش